

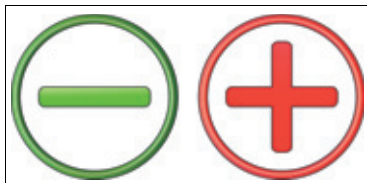
Svenskene feirer 150 år

Svenska Tandläkare-Sällskapet ble grunnlagt 21. november 1860 i Stockholm. Det ble feiret på svenskenes landsmøte, Riksstämman, somfant sted i Göteborg, i dagene 18.-20. november.

150 år etter dannelsen er Svenska Tandläkare-Sällskapet en av verdens eldste tannlegesammenslutninger og holder fanen forstst høyt, heter det i en pressemelding i forbindelse med Riksstämman.

Misforstår negativt svar

Tre av ti over 60 år vet ikke at negativt prøvesvar er positivt, skriver Dagens Medisin. I befolkningen totalt er det to av ti som ikke vet dette. Dette fremgår av en undersøkelse hvor et representativt utvalg av befolkningen er spurt om hvordan de forstår medisinske uttrykk. Undersøkelsen er utført på oppdrag av Språkrådet.

Blant de spurte over 60 år svarer 71 prosent riktig, det vil si at negativt prøvesvar betyr at prøveresultatet ikke tyder på sykdom. 14 prosent svarer at uttrykket betyr at prøveresultatet tyder på sykdom. Resten svarer at de ikke vet hva uttrykket betyr, eller at det dreier seg om at et prøveresultat ikke kan tydes.

I befolkningen totalt svarer 80 prosent riktig, mens 13 prosent sier at negativt prøvesvar betyr et prøveresultat som tyder på sykdom.

Den som ikke vet at negativ i medisinsk fagspråk betyr det motsatte av

negativ i dagligtalen, kan misforstå en beskjed, og bli redd uten grunn. Det er svært viktig at helsepersonell forklarer godt og ordlegger seg på en måte som blir forstått av alle som er i kontakt med helsevesenet sier Sigfrid Tvit-ekkja, fungerende direktør i Språkrådet.

Forskningen skal være nyttig

Diskusjonen rundt forskere og konsulentbruk går høyt. Statsråd Tora Aasland og Bjarne Hodne i Forskerforbundet synes å mene at forskningsmiljøene skal bedrive sin virksomhet godt skjermet fra samfunnet for øvrig. Vi er dundrende uenige, sier Akademikerne, og fortsetter:

Det er tvert imot avgjørende at forskerne bruker av sin kompetanse og tid på å gjøre kunnskapen relevant for samfunnsutviklingen. I dette møtet vil det oppstå gnissinger mellom forskningens natur og oppdragsgiverens behov. Den akademiske friheten ved universiteter og høyskoler er selvsagt, og det er også slik at forskningen ved statlige grunnfinansierte institutter skal være selvstyrt. Det er ikke det samme som at forskningsinstitusjoner og deres ansatte alltid skal si nei til oppdrag hvor bestillerne ønsker å ha kontroll over bruken av resultater. Ingen er tjent med at forskere og høykompetent arbeidskraft lever sine liv utelukkende i universitetenes elfenbenstårn. Samfunnet har bruk for denne kompetansen. Det springende punkt blir hvorvidt dette finner sted innenfor avklarte og kjente spilleregler. Det betyr for eksempel at departementer ikke skal styre konklusjonene fra evalueringer. Men som kjøper av FoU bør antagelig også offentlige oppdragsgivere kunne stille krav til innretning på kunnskapsgrunnlag de skal anvende. Bare da kan man sikre felles forståelse av problemstillingen og at resultatene blir anvendbare. I hele denne prosessen må kjørereglene være avklarte og kjent.

Både Aasland og Hodne synes å ha en oppfatning av konsulentbransjen som noe mindre høyverdig enn forskningsbransjen. Vi stiller oss undrende til en slik holdning. Og vi synes flere forskningsmiljøer burde delta i konkur-

ranse om oppdrag som konsulentbyråer ellers vinner. Innenfor teknologiske fag har dette vært en situasjon over lang tid. Både etablerte forskningsmiljøer og konsulentselskaper har vært nødvendige for at Norge skulle bli verdensledende på offshore virksomhet.

Hodne ønsker å sikre forskningsfriheten med å øke basisfinansieringen til instituttsektoren. Vi kan også støtte dette ønsket. Men viktigere både for samfunnet og for forskningens posisjon ville det være om en forskers bidrag til samfunnsutvikling ble anerkjent som minst like viktig som publiseringer i forskningstidsskrifter som leses av en håndfull ildsjeler, avslutter Akademikerne i en nyhetsmelding 24. november.

PÅ NETT

På havets bunn med Google Earth

Programmet Google Earth er nyttig til både planlegging og dagdrømmer, for eksempel når du skal reise til fremmede steder, enten det er en europeisk storby eller et annet kontinent. Nå varierer det fra sted til sted hvor god oppløsningen på bildene er, men på noen steder kan man se biler på parkeringsplasser og folk i gatene. Du kan også se Alpene og Andesfjellene i 3D og til og med stjernehimmelen.

Siste nytt er at du også kan utforske havene, under vann. Google Earth versjon 3.1 for iPhone har undervannsbathymetri (dybdemåling), samt et eget lag for undervannsbilder med hundrevis av fotografier og videoer. Desktopversjonen har hatt denne funksjonaliteten en stund allerede.

På Google Earth kan du lage reiser og dele dem med andre, legge inn bilder fra forskjellige steder og via en såkalt Network Link kan du for eksempel følge regattaer eller sykkelløp som Tour de France.

Programmet er gratis, og kan brukes på PC og Mac, mobiltelefoner og lesebrett.

Kilder: Wikipedia og PCWorld